

Door letterlijk aan de slag te gaan met LEGO- bouwstenen, kun je ideeën en perspectieven visualiseren en daardoor beter communiceren, samenwerken én problemen oplossen. Maar wat is dat precies, LEGO® SERIOUS PLAY®? En vooral: wat kun je ermee in de NLP-praktijk? LSP facilitator Martijn Nas licht de meerwaarde van de speelse manier van werken met LEGO, graag toe.

Door Martijn Nas mmv Johan Koning

NLP-trainer, agile coach en LEGO® SERIOUS PLAY® facilitator Martijn Nas, ziet PEP (ofwel Passie, Energie en Persistentie) als de smeerolie in zijn carrière. Hij volgde naast NLP-trainingen ook opleidingen in motiverende gespreksvoering, oplossingsgericht en provocatief coachen en LSP. Zijn credo: door in zoveel mogelijk verschillende keukens te kijken, leer je subtiele smaakverschillen in coaching kennen. Hij werkt onder andere samen met mede LSP-facilitator Sergio Hernández Ledward (zie www.martijnnas.com).

In de tweede helft van de jaren negentig vond de toenmalige CEO Kjeld Kirk Kristiansen van de LEGO-groep dat de interne communicatie, het innovatievermogen en de samenwerking binnen zijn bedrijf verbeterd kon worden. Hij wilde een manier vinden om medewerkers meer te betrekken bij strategische beslissingen, oplossingen van problemen en bij het verbeteren van interne processen. Hij deed dat door LEGO® SERIOUS PLAY® of LSP te implementeren. LSP maakt gebruik van LEGO-bouwstenen om ideeën en perspectieven te visualiseren, waardoor het gemakkelijker wordt om te communiceren en samen te werken. Het proces van LSP ondersteunt ook het out of the box denken. Dankzij LSP vergrootte Kristiansen de betrokkenheid, creativiteit en het innovatieve vermogen van zijn medewerkers. En ontstond een betere samenwerking en communicatie binnen zijn bedrijf, én een grotere bereidheid om nieuwe ideeën te overwegen en door te voeren. LSP werd verder doorontwikkeld door Robert Rasmussen, een voormalig LEGO-medewerker. Inmiddels is het uitgegroeid tot een zeer populaire methode voor teambuilding én het vinden van oplossingen voor complexe problemen.

Connectie LSP en NLP

Momenteel wordt er door vele facilitators in de hele wereld, ook in Nederland, hard gewerkt aan de uitbreiding van het palet waarvoor LSP kan worden ingezet. Ook zijn er steeds meer NLP-coaches die gebruik maken van LSP in hun NLP-praktijk. Want net zoals veel andere tools, betekent LSP een aanvullende versterking voor je coachpraktijk. Het gebruik van de bouwstenen als communicatiemiddel, kan bijvoorbeeld helpen bij het verduidelijken van gedachten en gevoelens en ondersteunt het creëren van nieuwe inzichten en perspectieven. We kennen het allemaal wel: de ene cliënt stapt zo in zijn of haar gevoel, terwijl de andere cliënt wat meer hulp nodig heeft van jou als coach. Soms staan alle verkeerslichten op groen en verloopt je begeleiding soepel, en net wanneer je mis-

Serieus spelen met LEGO® SERIOUS PLAY® in de NLP-praktijk

“LEGO® SERIOUS PLAY® (LSP) maakt gebruik van LEGO-bouwstenen om ideeën en perspectieven te visualiseren, waardoor het gemakkelijker wordt om te communiceren, samen te werken en problemen op te lossen”

schien net en stap sneller wil dan je cliënt kan en je rapport-verlies hebt, lijkt het wel of alle verkeerslichten opeens stoplichten zijn. Natuurlijk zal elke coach nu zeggen dat de betekenis van je communicatie de reactie is die het oproept. Dat klopt en daarom vind ik het goed om eens andere wegen te bewandelen omdat het ook nieuwe inzichten geeft. Natuurlijk is het wel belangrijk op te merken dat elk coachtraject uniek is en dat de meerwaarde van het integreren van LSP-elementen moet worden beoordeeld op basis van de specifieke behoeften en doelen van de cliënt. Bijvoorbeeld als een cliënt niet gemakkelijk uit zijn hoofd komt en moeite heeft om te associëren of zijn gevoelens te verwoorden.

Vierdimensionale wereld

Uit persoonlijke ervaring kan ik bijvoorbeeld vertellen dat 'spelen' met LSP flow creëert. Dat cliënten op een andere manier naar hun vraag kijken en deze dus al direct anders benaderen. Met LSP maken we letterlijk modellen. Het bouwen geeft cliënten niet alleen een ander gevoel, maar ook andere inzichten. Wij leven in een vierdimensionale wereld. Drie van deze dimensies zijn ruimtelijk: omhoog, en naar voren en niet te vergeten opzij. De vierde dimensie bespreken we in onze driedaagse in juni bij het IEP. Maar in het kort: er komt beweging, oftewel verplaatsing. Dit levert een interessante verandering en verankering op bij cliënten. Zo bouwde een agile team onlangs een representatie met LEGO. Dit gaf hen veel inzichten en een nieuwe focus, en opvallend: ze bouwden een olifant in hun landschap. Die stond

voor het benoemen wat niet benoemd werd. Waardoor er nu bij steeds meer overlegmomenten een olifant op tafel komt. Soms in het gesprek, soms letterlijk om feedback te ontlokken. Het neergezette anker is dus een metafoor van een olifant, speels en doeltreffend. Een mooi voorbeeld van hoe goed LSP kan werken als tool voor trainers en coaches. Zeker ook als je naar het Sociaal panorama en Mental Space Psychology kijkt van Lucas Derks, omdat ruimtelijke ordening ook bij MSP een belangrijk onderdeel is.

Veranderwerk verankeren

Om LSP ook binnen het terrein van NLP-experts te introduceren, ontwikkelde ik samen met Sergio Hernández Ledward een NLP/LSP workshop. Zelf gebruiken wij de LSP-methode in workshops, trainingen en individuele coaching om creativiteit, innovatie en samenwerking te bevorderen. Maar ook als middel om veranderwerk te verankeren of als instrument voor een geleid intern proces of GIP-instrument. De LSP-methode maakt gebruik van LEGO-bouwstenen als hulpmiddel voor het visualiseren van ideeën en concepten. Maar we gaan er ook nog wel enkele stappen verder mee. Een van de grootste voordelen van LSP die wij in de praktijk zien is dat het cliënten stimuleert om actief deel te nemen aan een (coach)sessie. We zien dat deelnemers direct willen gaan spelen, ze bekijken de kleuren, voelen aan de blokjes en bij sommigen komt het innerlijk kind direct naar boven. Ook bevordert LSP het uitwisselen van ideeën tussen zowel teams waarmee we werken als met individuele cliënten. Door het gebruik van de LEGO®-bouwstenen als beeldtaal, wordt het gemakkelijker om abstracte concepten concreet te maken en te delen met jou als coach. Zo hadden wij onlangs met een directieteam én een driedimensionaal landschap gemaakt van hun bedrijf, maar ook alle facetten in kaart gebracht die invloed op hun organisatie hebben. Door te spelen met vragen als welke zaken zouden kunnen gebeuren, konden we ook kijken naar mogelijke goede strategieën. We creëerden dus een geleerde, in plaats van een geplande strategie. Bovendien kregen een

aantal leden zeer veel nieuwe inzichten met een nieuw perspectief op prioriteiten.

Denkprocessen structureren

Een ander voordeel is dat LSP onze cliënten helpt om hun denkproces te structureren. Door het bouwen van fysieke modellen, worden zij gedwongen om hun gedachten en ideeën te structureren. Heel vaak werkt het bijzonder verhelderend om eigen gedachten inzichtelijk en 'logisch' te maken. Als een cliënt zijn of haar eigen argumenten beter kan verdedigen en standpunten beter kan uitleggen, komt hij of zij tot geheel nieuwe (eigen) inzichten. Of we zien dat cliënten ineens de incongruentie van hun ideeën ontdekken omdat het voor henzelf plots zichtbaar wordt. Een eigen beeld ineens drie- of vierdimensionaal kunnen zien, wordt als verrijkend ervaren. In feite kan LSP een krachtige aanvulling zijn op NLP, omdat het een visueel en interactief element toevoegt aan het communicatie- en veranderingsproces.

Praktische toepassingen

Toch zijn er meer combinaties mogelijk dan alleen die van LSP met NLP. We kennen ook een aantal therapeuten die actief gebruik maken van LSP in de cognitieve gedrags therapie én bij systemisch werk zoals familieopstellingen. Ook daar is de meerwaarde

duidelijk zichtbaar. Al blijft de combinatie LSP en NLP een erg bijzondere. Net omdat het zo'n krachtige tool kan zijn om veranderingsprocessen te versnellen en te verdiepen. Het helpt cliënten om hun doelen en problemen op een concreet en visueel aantrekkelijke manier te presenteren en te verankeren. Wat weer kan leiden tot diepere inzichten en een grotere betrokkenheid bij het veranderingsproces. LSP wordt binnen NLP vaak ingezet in combinatie met bekende technieken zoals de six step reframing, de Disney strategie, onderhandelen tussen twee delen, de circle of excellence, maar ook bij change personal history en modelleren. Kom de kracht van LSP zelf ervaren tijdens de driedaagse workshop op 1, 2 en 3 juni aanstaande waarin Sergio en ik met enkele van deze modellen aan de slag gaan. Sowieso gaan we dieper in op het model of excellence van Robert Dilts. Het is daarom van belang dat je de NLP-modellen al wel kent en/of NLP-practitioner bent.

Nieuwsgierig naar wat LSP kan brengen in jouw NLP-praktijk?

Op 1, 2 en 3 juni geven Sergio Hernández Ledward en Martijn Nas bij het IEP een introductie van LSP en hoe je het kunt inzetten in je praktijk. Deze training is uniek in Nederland en exclusief bij het IEP. Ben je NLP opgeleid? Dan ben je van harte welkom. Er is een beperkt aantal plekken, dus wees er snel bij.

Deelnemers krijgen ook een persoonlijke LEGO-set waarmee ze direct aan de slag kunnen na de training in hun eigen praktijk!

Kijk op:
hetiep.nl/nlp/korte-nlp-trainingen/nlp-met-lego-serious-play

LSP in de praktijk:

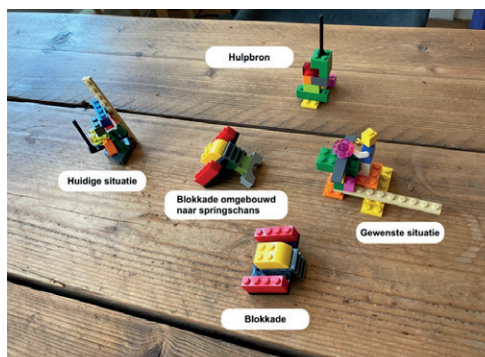
De ervaring van Johan Koning met coachee William die bang was zijn perfectionisme los te laten

Tijdens de coronaperiode coachte ik een grafisch ontwerper. In de gesprekken met deze coachee, laten we hem William noemen, viel me iets op. Als ik een vraag stelde, duurde het lang voordat hij antwoordde. En ik had het gevoel dat zijn antwoorden de kern mistten. En welke manier van vragen ik ook probeerde, het lukte mij niet om tot hem door te dringen. Ik zag in zijn fysiologie dat hij bij het vinden van een antwoord, heel visueel ingesteld was. Later begreep ik dat juist omdat hij zoveel beelden zag als ik een vraag stelde, het voor hem erg lastig was om een antwoord te formuleren.

Na een sessie had ik William gevraagd om als huiswerk een aantal tekeningen te maken die te maken hadden met zijn coachvraag. Maar in de volgende sessie vertelde hij dat hij vergeten was om zijn tekeningen mee te nemen. Ik vroeg mij af welke onbewuste beslissing hieraan ten grondslag lag. Toen ik ernaar vroeg zei William dat hij niet tevreden was over zijn tekeningen. Hm..., heel interessant! Ik besloot om mijn programma voor die sessie om te gooien en het thema van de tekeningen die nog bij hem thuis lagen, mee te nemen en in een individuele LSP-sessie te doen. Waarbij William vragen ging beantwoorden aan de hand van het bouwen van een LEGO®-model. We gingen aan het werk met het coachmodel 'huidige situatie - gewenste situatie - blokkade - hulpbron' en ik gaf voor elk onderdeel van het coachmodel de opdracht om een model te bouwen. Waarbij het model voor de gewenste situatie en de blokkade, alternatieven werden voor de tekeningen die nog thuis lagen.

Tijdens de coaching werkten we volgens een proces van vier fasen: opdracht, bouwen, vertellen en reflecteren. Nadat ik de opdracht gaf, begon William te bouwen. Toen de afgesproken tijd voorbij was, was het de bedoeling dat ik hem vroeg zijn verhaal te vertellen over

het LSP-model om er daarna op te reflecteren. Maar de bouwfase hield niet op. William was niet tevreden over zijn modellen. Ze waren niet goed genoeg en moesten perfect zijn. Hierdoor ontdekte ik dat perfectionisme een van zijn blokkades was. Daardoor kon ik hem na het model van de gewenste situatie, heel gemakkelijk begeleiden in het bouwen van de volgende modellen. Hij bouwde tijdens onze coaching de volgende modellen:

Bij het reflecteren op het model van de hulpbron, die kracht moet geven om de blokkade op te heffen, gaf William aan dat de blokkade niet weg mocht. Deze was nog te waardevol voor hem. En hij vond het belangrijk om de dingen goed te doen, maar daar was hij erg ver in doorgeschoten. Hij wilde in zijn werk als grafisch ontwerper hoge kwaliteit blijven leveren. En hij was bang dat het wegnemen van de blokkade een negatieve invloed zou hebben op de kwaliteit van zijn werk. Ik heb hierop een aanvullende bouwopdracht gegeven waarbij ik vroeg om de blokkade zo aan te passen dat dit een hulpbron zou worden. William maakte van de blokkade een springschans. Naar aanleiding van deze individuele LSP-coachsessie kon ik met een paar eenvoudige NLP-technieken aan het werk om William te leren anders naar zijn blokkade te kijken en deze te herkaderen. ■

Johan Koning

Met een achtergrond in vastgoedontwikkeling, kwam Johan Koning in 2016 met NLP in aanraking via UNLP. Nu is hij inmiddels vijf jaar werkzaam als NLP coach, hypnotherapeut en trainer en sinds 2017 ook werkzaam als LEGO® SERIOUS PLAY® facilitator.

